

Mr Slavko Mijović
Poljoprivredni institut — Titograd

UTICAJ NAČINA REZIDBE I OPTEREĆENJA ČOKOTA OKCIMA SORTE KARDINAL NA PRINOS I VEGETATIVNI POTENCIJAL

UVOD

Da bi se svake godine vinova loza pravilno orezivala, i da bi se mogla dugo rentabilno gajiti, neophodno je poznavati njene biološke osobenosti rasta i plodonošenja, uključujući i njenu fiziološku reakciju na uklanjanje pojedinih djelova čokota pri rezidbi.

Prema dužini orezivanja rodne loze na čokotu, razlikuju se tri načina rezidbe:

- kratka rezidba, kada se rodni lastari orezuju na kondire;
- duga rezidba, kada se rodni lastari orezuju samo na lukove;
- mješovita rezidba, kada se na čokotu, pri rezidbi ostavljaju lukovi i kratki kondiri.

Bez obzira na uzgojni oblik čokota, primjenjuje se jedan od ta tri načina rezidbe. Najčešće se obavlja kratka ili mješovita rezidba. Duga rezidba — ostavljanje samo lukova na čokotu primjenjuje se jedino kod nekih uzgojnih oblika čokota, i to u izvjesnim vinogradarskim područjima (na primjer Silvozov uzgojni oblik čokota u Francuskoj i Italiji, Istarski u našoj zemlji itd.).

Dužina orezivanja rodne loze zavisi od mnoštva činilaca: sorte, bujnosti loze, vlažnosti i plodnosti zemljišta, lozne podloge, rastojanja sadnje, agrotehničkih mjera, smjera proizvodnje itd. Svaka sorta vinove loze zahtijeva određen način rezidbe da bi se dobio odgovarajući prinos i kvalitet grožđa. Pravilo je da se rodna loza orezuje utoliko duže ukoliko je bujnija. Ali, bujnost ne treba poistovjetiti sa dugom rezidbom — sa ostavljanjem lukova. Na primjer, kardinal i afuz-ali su bujne sorte, pa ipak se

prva orezuje na kondire a kod sorte afuz-ali se moraju ostavljati lukovi da bi dao odgovarajući prinos grožđa.

Osnovni cilj naših proučavanja bio je da se doprinese što pravilnijem načinu rezidbe sorte kardinal u Čemovskom polju u uslovima navodnjavanja, a time i što boljem uspjehu u proizvodnji stonog grožđa.

MATERIJAL I METOD RADA

Ogled je postavljen 1985. godine na Oglednom polju Agro-kombinata »13. julk« u Titogradu, Ogledni vinograd posaden je u proljeće 1979. godine po unaprijed razrađenoj semi. Sorta je kardinal na podlozi Richter 99. Rastojanje u vinogradu je $260 \times 0,80$ m. Sistem gajenja je dvokraka horizontalna kordunica, visine 70 cm. Rezidba loze obavljena je u obje godine istraživanja početkom februara. Đubrenje je obavljeno sa miješanim đubrivom (8 : 16 : 24 NPK) u količini od 800 kg/ha u obje godine istraživanja, koje je unošeno deponatorom između redova na dubini 15—20 cm. Vršeno je i prihranjivanje azotnim mineralnim đubrivom (KAN), krajem marta i u prvoj polovini maja, svaki put u količini od 150 kg/ha.

Na oglednoj parceli je smješteno sedam varijanti:

1. varijanta sa 4 kratka kondira sa po 3 okca ili ukupno 12 okaca po čokotu,

2. varijanta sa 4 kratka kondira sa po 3 okca i 2 kratka kondira sa po 2 okca ili ukupno 16 okaca po čokotu,

3. varijanta sa 3 kondira od po 4 okca i 2 kondira od 2 okca ili ukupno 16 okaca po čokotu,

4. varijanta sa 4 kondira od po 4 okca i 2 kondira od 2 okca ili ukupno 20 okaca po čokotu,

5. varijanta od 2 kondira sa po 5 okaca, 2 kondira po 4 okca i 2 kondira od po 2 okca ili ukupno 24 okaca po čokotu,

6. varijanta od 2 luka po 6 okaca i 2 kondira po 2 okca ili ukupno 16 okaca po čokotu,

7. varijanta sa 2 luka po 8 okaca i 2 kondira sa po 2 okca ili ukupno 20 okaca po čokotu.

Svaka varijanta ima po pet ponavljanja a svako ponavljanje 9 čokota. Utoku vegetacije obavljene su na oglednoj parceli normalno sve agrotehničke i ampelotehničke mjere. Vinograd je navodnjavan kišenjem. Na ogledu su izvršene dvije probirne berbe i jedna završna. U 1985. godini prva probirna berba je izvršena 18. 07., a druga 29. 07. i završna berba 7. 08. U 1986. godini prva probirna berba je izvrena 26. 07., druga 1. 08. i završna 9. 08.

Prinos grožđa utvrđivan je mjerenjem cjelokupne količine zrelog grožđa u dvije probirne berbe i jednoj završnoj sa po 6 oglednih čokota u svakom ponavljanju.

Količina rezidbom odbačene lozovine utvrđivana je mjerenjem lozovine sa po 6 oglednih čokota po varijantama i ponavljanjima.

REZULTATI I DISKUSIJA

U tab. 1 prikazan je prosječan prinos sve tri berbe. Najveći prinos grožđa prve probirne berbe u 1985. godini bio je kod varijante 6 i to 941 g, dok je najmanji prinos bio kod varijante 7 i to 590 g. U 1986. godini najveći prinos je bio također kod varijante 6 i to 836 g, dok je najmanji bio kod varijante 7 i to 481 g. U toku dvogodišnjeg prosjeka prinos grožđa je bio najveći kod varijante 6 i to 889 g, dok je najmanji bio kod varijante 4 i to 613 g. Iz podataka ove tabele se može uočiti da povećanje broja okaca po čokotu nije dovelo do povećanja prinosa grožđa prve probirne berbe.

Kod druge probirne berbe u 1985. godini najveći prosječan prinos grožđa bio je kod varijante 7 i to 567 g, dok je najmanji prinos bio kod varijante 1 i to 316 g. U 1986. godini najveći prinos je bio kod varijante 7 i to 469 g, dok je najmanji bio kod varijante 1 i 190 g.

U toku dvogodišnjeg prosjeka najveći prinos grožđa je bio kod varijante 7 i to 523 g, dok je najmanji bio kod varijante 1 i to 253 g. Kod druge probirne berbe povećanje broja okaca po čokotu dovelo je do povećanja prinosa grožđa kod većeg broja varijanti.

Kod treće — završne berbe najveći prinos grožđa je bio kod varijante 4 i to 2074 g, dok je najmanji prinos bio kod varijante 1 i to 824 g. U 1986. godini najveći prinos grožđa je bio kod varijante 4 i to 1298 g, dok je najmanji prinos bio kod varijante 1 i to 623 g.

U toku dvogodišnjeg prosjeka najveći prinos grožđa je bio kod varijante 4 i to 1971 g, dok je najmanji bio kod varijante 1 i to 724 g. Kod treće — završne berbe povećanje broja okaca po čokotu dovelo je do povećanja prinosa grožđa osim kod varijante 3 gdje je i kod 16 okaca po čokotu prinos iznosio 1327 g.

Tab. 1. Prosječan prinos grožđa po čokotu u g

Godina istraži- vanja	Prva probirna berba							Druga probirna berba							Treća (završna) berba						
	Varijanta							Varijanta							Varijanta						
	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
1985.	670	850	843	660	826	941	590	316	394	352	497	520	425	567	824	910	1356	2074	1425	1205	1270
1986.	574	746	742	565	715	836	481	190	252	208	406	414	319	479	623	891	1298	1867	1206	1159	1236
x	622	798	793	613	771	889	556	253	323	280	452	467	372	523	724	901	1327	1971	1316	1182	1253

Ukupan prinos grožđa sve tri probirne berbe (tab. 2.) je bio najveći kod varijante 4 i to 3231 g, u 1985. godini, dok je najmanji prinos bio kod varijante 1 i to 1810 g. U 1986. godini ukupan prinos grožđa je bio najveći kod varijante 5 i to 2996 g, dok je najmanji bio kod varijante 1 i to 1360 g.

Tab. 2. Ukupan prinos grožđa sve tri probirne berbe po čokotu u g

Godina istra- živanja	V a r i j a n t a						
	1	2	3	4	5	6	7
1985.	1810	2154	2551	3231	2771	2571	2427
1986.	1360	1889	2248	2838	2996	2314	2196
x	1585	2022	2340	3035	2884	2443	2312

U toku dvogodišnjeg prosjeka najveći prinos grožđa je bio kod varijante 4 sa 20 okaca po čokotu i to 3035 g, dok je najmanji bio kod varijante 1 i to 1585 g. Na osnovu ukupnog prinosa grožđa sve tri probirne berbe može se uočiti da povećanjem ukupnog broja okaca po čokotu dovodi do povećanja prinosa grožđa kod većeg broja varijanti.

Težina rezidbom odbačene loze (tab. 3.) u 1985. godini je bila najveća kod varijante 5 i to 522 g, dok je najmanja bila kod varijante 1 i to 292 g. U 1986. godini težina rezidbom odbačene loze je bila najveća kod varijante 1 i to 499 g, dok je najmanja bila kod varijante 7 i to 290 g. U toku dvogodišnjeg prosjeka najveći prinos rezidbom odbačene loze je bio kod varijante 3 i to 483 g, dok je najmanji bio kod varijante 7 i to 303 g. Varijante koje imaju kondire srednje dužine od 4 okaca i prinos lozovine je veći. Veći prinos grožđa po čokotu nije doveo do smanjenja vegetativnog potencijala čokota, a varijante koje imaju samo kratke kondire od 2 i 3 okca i duge lukove i prinos lozovine je manji.

Tab. 3. Težina rezidbom odbačene loze u g

Godina istra- živanja	V a r i j a n t a						
	1	2	3	4	5	6	7
1985.	292	426	514	507	522	520	315
1986.	499	495	452	454	309	302	290
x	396	461	483	481	416	411	303

ZAKLJUČCI

Na osnovu dobijenih rezultata u toku dvogodišnjih istraživanja mogu se izvesti sljedeći zaključci:

— Najmanji prinos grožđa kod sve tri probirne berbe bio je kod varijante 1 i to 1585 g, dok je najveći bio kod varijante 4 i to 3035 g.

— Težina rezidbom odbačene loze je bila najmanja kod varijante 7 i to 303 g dok je najveća bila kod varijante 3 i to 483 g.

LITERATURA

- Avramov L., Tadijanović D., Polak V.: Uticaj oblika stabla i načina rezidbe na prinos grožđa, kvalitet šire i vegetativni potencijal sorte »afauzalka« u vinogorju Suve Reke. Vinogradarstvo i vinarstvo, 13, 1972, Novi Sad.
- Avramov L., Nakalemijć A.: Uticaj opterećenja čokota okcima i dužine lukova na elemente rodnosti, prinos i kvalitet grožđa u sorte »semijon«. Vinograd. i vinarstvo, 19 — 20, 1975/76., Novi Sad.
- Avramov L., Nakalemijć A., Lović R.: Učoredno istraživanje Mozorove i trospratne vertikalne kordunice u sorte game crni. Vinograd. i vinarstvo, 3, 1968. Beograd.
- Avramov L., Tadijanović D.: Uticaj opterećenja lukova okcima na neke biološke i tehnološke osobine sorte merlo u leskovačkom vinogorju. Arhiv za polj. nauke, 113, 1978. Beograd.
- Burić D.: Vinogradarstvo II Novi Sad, 1979.
- Burić D.: Rodnost okaca na jalovcima kod nekih sorti vinove loze. Letopis naučnih radova, Poljoprivredni fakultet, 11, 1967, Novi Sad.
- Burić D., Stanimirović M.: Prinos i kvalitet grožđa na lokalitetima različite visine stabla kod dvokrake kordunice. Letopis naučnih radova, Polj. fak., 21 — 22, 1976. Novi Sad.
- Činđrić P.: Uticaj pinsiranja na prinos i kvalitet grožđa sorte italijanski rizling. Vinograd. i vinarstvo, 3, 1968., Beograd.
- Vuksanović P.: Ponašanje nekih sorti vinove loze pri različitim sistemima rezidbe. Jug. vinog. i vinarstvo 8, 1973. Beograd.
- Vuksanović P., Mijatović D.: Rezultati istraživanja primjene različitih sistema rezidbe na horizontalnoj dvokrakoju kordunici kod uzgoja stonog grožđa u uslovima Trebinja. Radovi Polj. fak., 29, 1978. Sarajevo.